O wyrazach złożonych z Przyimków i Przysłówków.

§. 145.

1. Przyimki, jako Przysłówki miéjscowe, składają się z Imionami, Słowami i Przysłówkami, np. *περί-στασις*, okoliczność, *περι-στάσιμος*, otoczony, *περι-στῆναι*, stać na około.

2. Przysłówki, wchodzące w skład z Rzeczownikami, Przymiotnikami i Słowami, są:

a) albo oddzielne, t. j. takie, które też same przez się jako Przysłówki są używane, jako: *εὖ*, dobrze, *πλήν*, oprócz, *ἅμα*, razem, *ἄγχι*, blisko, *ἄρτι*, właśnie, co tylko, *ἄγαν* (*ἀγα-*), bardzo, *πάλιν*, znowu, *πάλαι*, dawno, *δίς*, *bis* albo też to co *δίχα*, *dis*, roz-, *πᾶν*, całkiem; *εὐτυχεῖν*, *εὐτυχής*, szczęśliwy; *πλημμελής* (*πλήν*, *μέλος*), nieharmonijny, *πλημμελεῖν*, *πλημμέλησις*; *ἁματροχάω*, wspólnie biedz, *ἁματροχία*; *ἀγχιβατεῖν*, przystąpić, *ἀγχιθάλασσος*, *mari propinquus*; *ἀρτιθαλής*, właśnie kwitnący; *ἀγασθένης*, *ἀγάῤῥοος*, *ἀγάννιφος*; *παλίμβλαστος*, znów puszczający kiełki; *παλαίφυτος*, dawno sadzony; *δισμύριοι*, dwa-dzieścia tysięcy; *δίφθογγος*, dwugłosowy; *πάνσοφος*, wszystko wiedzący;

b) albo nieoddzielne, t. j. takie, które tylko w wyrazach złożonych są używane, jako to:

α. *ἡμι-*, pół, *semi-*, np. *ἡμίφλεκτος*, *semiustus*.

β. *δυς-* wyraża trudność, przeszkodę albo niechęć, w ogóle przeciwne jest Przysłówkowi *εὖ*, a w polskiem często się tłómaczy przez nie, np. *δυστυχεῖν* i *εὐτυχεῖν*, *δυσδαιμονία*, los niepomyślny, nieszczęście

γ. *α privativum* (przed samogłoską zwykle *ἀν-*) odpowiada łacińskiemu *in*, polskiemu nie lub bez, np. *ἄσοφος*, niemądry, *ἀτιμία*, zniewaga, *ἄπαις*, bezdzietny, *ἀναίτιος*, niewinny.

δ. *α collectivum* (*ἀθροιστικόν*), i *intensivum*, wyraża, jak łacińskie *con* w wyrazach złożonych, spólność, równość i zbiór, azatem także wzmacnia znaczenie wyrazu, np. (spólność, mianowicie w nazwiskach pokrewieństwa) *ἀδελφός*, brat (od *δελφύς*, macica); (równość) *ἀτάλαντος*, równoważny, *ἄπεδος*, równy; (zbiór) *ἀθρόος*, zgromadzony (*θρέω*, *θρέομαι*, brzmię), *ἀολλής*, zebrany, zgromadzony (od *ἁλής* albo *ἀλής*), *ἀγείρω*, *ἀγέλη*; (wzmocnienie) *ἀτενής*, *intentus*, *ἄσκιος*, mocno ocieniony, *ἄβρομος*, mocno brzmiący.

Uwaga. Od tego *α* rozróżnić należy *α euphonicum*, np. *στάχυς* i *ἄσταχυς*, kłos, *στεροπή* i *ἀστεροπή*, błyskawica.

Spis